

בע"ה, חמ"ד של חופש תשע"ו
בסימן תרבות ואמנות
בין אדם לאמונתו, לעמו וליצירתו

הפעלה 11 – חשיבותו של אחד

חמ"ד של חופש – בין אדם לחברו

רציונאל:

בהפעלה זו מספר רעיונות להפעלות הממחישות את חשיבותו של כל אחד ואחד. כולם חשובים, אם אחד יוצא – זה משפיע על כולם! כמו מכונת גלגלי שיניים שמפסיקה לפעול ברגע שאחד הגלגלים מתקלקל.

המטרות

- התלמידים יכירו בחשיבותו של כל אחד ואחד מהם.

ההכנות הנדרשות:

- יש לצלם את גלגלי השיניים (נספח 1) כמספר תלמידי הכיתה.

המכונה

- נעמיד את כל התלמידים במעגל.
- נבקש לשלב ידיים כך שמרפק משתלב במרפק לידו (כמו בריקוד "לציפור יש מקור"). לאחר שכל התלמידים משולבים זה בזה – נסביר: אתם כעת מכונה. כדי שהמכונה תפעל צריך שכולם ינועו יחד בקצב אחיד. התנועה היא תחילה למעלה ואז למטה לפי קצב אותו המנחה מכתב.
- נתחיל בהנעת המכונה. תחילה ניתן לעשות הדגמה כדי לתרגל ורק אחר כך את התרגיל האמיתי.
- נכתוב קצב ונבחן את פעילות המכונה.
- נשבח את התלמידים על שיתוף הפעולה והנעת המכונה בצורה טובה.
- נפנה לאחד התלמידים ונסביר לו כאילו החלק שלו במכונה התקלקל והפסיק לפעול. הוא ממשיך לעמוד במקום אך אינו מניע את ידיו לפי הקצב, ובמידה ומנסים להניע אותו – הוא מתנגד.
- נפעיל שוב את המכונה, הפעם ללא החלק המקולקל.
- נבחן מה קורה – החלק המקולקל אינו פועל וזה מקשה גם על החלקים שלידי – יד אחת שלהם מושבתת.
- נחזור למקומות.
- נשאל את התלמידים: מה אנחנו יכולים ללמוד מההפעלה הזו? (שאם אחד מתנתק – כל המערכת איננה פועלת. אם מישהו עוזב כל הקבוצה עוזבת או מתפרקת. אם אחד מפסיק – כל המפעל לא יכול להתקיים).

טלפון שבור

- נשחק משחק "טלפון שבור" – נשב במעגל ונלחש מילה באוזנו של התלמיד הסמוך אלינו. הוא יעביר את המילה לתלמיד לידו וכן הלאה עד סיום המעגל.

בע"ה, חמ"ד של חופש תשע"ו
בסימן תרבות ואמנות
בין אדם לאמונתו, לעמו וליצירתו

- ניגש לתלמיד אחד ונלחש לו: בסבב הבא אתה עושה כאילו אתה מעביר את המילה, אך באמת אינך לוחש דבר לתלמיד לידך.
- נערוך סבב נוסף ונבחן מה קורה לאור ההוראות החדשות לתלמיד.
- נדון: סך הכול תלמיד אחד לא העביר הלאה את המילה, למה זה כל-כך נורא? האם התעצבנתם עליו? הרגשתם שהוא "הורס" לכולם? אם כן – בצדק! בן אדם לא יכול פתאום להחליט ש"לא בא לו", כמו בתרגיל שראינו קודם עם המכונה. כולם חשובים, רק עם כולם ניתן להצליח.

מספרים חסרים

- נכתוב על הלוח תרגיל פשוט בחשבון (למשל $12 = 2 + 10$).
- נשאל: מה יקרה אם נזיז את אחד מהמספרים? לא את כולם, רק אחד – נזיז או נמחק. למשל $12 = 2 + 0$ (הורדנו את האחד) או $12 = 10 + 2$ (שינינו מיקום).
- נבין כי התוצאה תהיה שגויה, כי לכל אחד יש מקום ולכל אחד יש תפקיד, ולא ניתן לשנות ולהזיז. כל אחד הוא חשוב, אפילו אם זו ספרה 0.
- נמשיל זאת למילה שהתבלבלו לה האותיות – במקום "תודה" כתוב "דותה". אי אפשר!
- נזכיר כי כל אחד ואחד מאיתנו הוא כמו ספרה או כמו אות במקום שלה – ולא ניתן בלעדיו.

סיכום: כולנו מחוברים (מליאה)

- נחלק לכל תלמיד גלגל שיניים מצולם על בריסטול (נספח 1).
- ננחה את התלמידים לגזור את הגלגל ולכתוב עליו את שמם.
- נבקש מהתלמידים להתחבר זה לזה באמצעות גלגלי השיניים.
- נחבר את גלגלי השיניים זה לזה ונדביק על קיר בסביבת הלמידה.
- ננסח יחד כרזה מתאימה לתלייה מעל גלגלי השיניים. רעיונות לכרזות: "יחד – כאיש אחד בלב אחד", "מתגלגלים באהבת ישראל", "כולנו מחוברים".
- נסכם: כל אחד הוא חשוב, אין אחד שיוצא מהמשוואה.

בע"ה, חמ"ד של חופש תשע"ו
בסימן תרבות ואמנות
בין אדם לאמונתו, לעמו וליצירתו

נספח 1 – גלגל שיניים

